

Аналіз захворюваності, спеціального лікування та смертності від злоякісних новоутворів по Львівській області за I півріччя 2021 р.

Станом на 1 липня 2021 р. у канцер-реєстрі Львівської області наявні дані про **77270** (+3,8%) хворих на злоякісні новоутвори (74424, 70647, 68565, 66195, 63619, – у II кварталі 2020-16р.). Зареєстрованих **понад 5 років** 50274 осіб – **65,0%** (47099, 44189, 43328, 41867, 39736, – у II кварталі 2020-16р.). Сільських мешканців в реєстрі **24830 – 32,1%**.

За I півріччя 2021 р. зареєстровано **3267 первинних хворих**, +108 до 2020 р., але -481 до 2019 р.. Первинних хворих - мешканців сіл – 1255, +191 до 2020 року, але -57 до 2019 року.

Виявлено – **3505, +160** нових випадків ЗН, (3345, 4017, 4050, 3870, 3878 у I півріччі 2020-16р.).

Первинно множинний рак – 260, +58 випадків.

При **профоглядах** виявлено ЗН у **550 хв., 16,8%** (22,5% та 25,4% у минулі роки).

Співвідношення випадків у жінок до чоловіків становить **1:0,98**

Структура захворюваності:

Локалізація ЗН	2021 хв.	% до 2020	2020 хв.	2019. хв.	2018 хв.	2017 хв.	2016 хв.	Занедбаність, % 2021	Занедбаність, % 2020
Грудної з-зи	359	+25,1%	287	383	406	325	353	21,0	20,7
ЗН шкіри	273	-5,2%	288	437	511	509	503	1,0	0,3
Легень	255	-6,6%	273	253	310	296	304	27,7	28,8
Простати	232	+27,5%	182	207	242	205	165	27,4	25,0
Ободов к-ки	228	+9,6%	208	254	206	193	192	21,5	22,8
Прямої к-ки	197	+8,8%	181	204	218	200	180	16,6	23,7
Тіла матки	185	-11,5%	209	208	200	205	186	5,6	3,5
Шлунку	142	+6,8%	133	181	153	189	183	41,1	32,2
Нирки	123	-2,4%	126	190	138	120	116	15,6	12,2
Сечовий міхур	102	-25,0%	136	164	138	126	140	4,3	6,1
Шийки матки	87	+16,0%	75	120	126	99	101	14,3	12,8

Із загального числа 3159 первинних зареєстрованих:

		2021	2020	2019
I стадія	782	23,9%	25,5%	27,2%
II стадія	686	21,0%	20,2%	23,2%
III ст.	582	17,8%	18,6%	17,5%
IV ст.	607	18,6%	15,9%	14,6%
не встановлена	610	18,7%	17,5%	
in situ		65 хв.	67 хв.	121 хв.

Показник загальної занедбаності (IV ст. + III ст. візуальних локалізацій) становить **21,4%** (18,0%, 17,3%, 17,7%, 15,6%, 16,8%, - у I півріччі 2020-16рр.). Всього зареєстровано **занедбаних випадків 750** (+44 до 2020 р) та (+56 до 2019 р).

Найнижчі рівні загальної занедбаності:

м. Червоноград	13,1
м. Львів	14,9
Жовківський	15,3
Кам.Бузький	16,4

Найвищі рівні загальної занедбаності

Турківський	34,8
Яворівський	32,9
Бродівський	31,8
Дрогобицький район	31,3

Візуальні локалізації:

У I півріччі 2021р. виявлено 1037 хворих з візуальними формами раку, що становить **31,7%** (I півріччя 2020-17р. 28,3%, 34,6%, 36,9%, 35,6%). З них в I-II ст. 72,1%, **III-IV ст. 18,5%** (14,5%, 13,9%, 10,5%, 11,7% у минулі роки).

Виявлено візуальні локалізації ЗН при профоглядах у **390 хв. – 37,6%** (53,8% у 2020 р.)

ГРУДНА ЗАЛОЗА (ЖІНКИ)

Жіноче населення області – 356 хв., 368 випадків

I-II 71,9% проти 74,5%, 72,0%, 80,0%, 77,2%

III-IV 22,5% проти 21,3%, 22,9%, 17,5%, 20,8%

I / всі стадії 85/359 = 23,7% (в 2020-18 рр. – 24,0%, 24,3%, 31,0%)

I ст. – 85 хв., II ст. – 173 хв., III ст. – 48 хв., IV ст. – 35 хв., не визначена – 18 хв.)

Сільські мешканки області – 112 хв. (31,2% від взятих на облік з C50):

I-II 63,4% проти 73,0%, 71,3%, 69,5%, 69,0%

III-IV 28,6% проти 24,3%, 25,7%, 26,8%

ШИЙКА МАТКИ:

Жіноче населення області – 87 хв., 91 випадок

I-II 72,4% проти 77,3%, 83,3%, 84,9%, 83,7%

III-IV 15,3% проти 13,3%, 14,8%, 11,9%, 13,8%

(I ст. – 33 хв., II ст. – 30 хв., III ст. – 11 хв., IV ст. – 3 хв., не визначена – 10 хв.)

Сільські мешканки області – 34 хв. (39% від взятих на облік з C53):

I-II 70,6% проти 83,3%, 78,3%, 81,3%, 80,9%

III-IV 14,7% проти 13,3%, 13,9%, 16,6%

Виявлено на стадії in situ: раку шийки матки – 42 випадки.

	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
D06	42	55	107	90	54	66	57	58	56	70
C53	91	75	122	126	99	101	111	86	97	133
Співвідношення	0,46	0,73	0,88	0,71	0,55	0,65	0,51	0,67	0,57	0,52

Інші патології в стадії in situ – 23 випадки проти 12, 14, 17, 23, 20, 18 та 12 в минулих роках.

Відсоток морфологічної верифікації онкопатології по області – **80,0%**.

Лікування.

За звітний період отримало лікування **2278** первинно виявлених хворих, **69,7%**.

ліковано	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
абс. к-ть	2278	2062	2564	2632	2542	2461	2527	2455	2363	2306	2352	2298
%	69,7%	65,3%	68,4%	69,9%	69,6%	66,8%	68,5%	66,8%	64,1%	64,6%	66,7%	65,5%

Лікування по нозологіях ЗН:

	2020р. %	2020р. %	2019р. %	2018р. %	2017р. %	2016р. %	2015р. %	2014р. %	2013р. %
Щитоподібної залози	93,2	96,6	94,7	93,2	92,2	91,7	91,9	83,8	93,2
Меланома	83,1	68,1	77,5	89,0	87,7	78,9	78,2	93,0	79,4
Інші ЗН шкіри	88,3	70,8	76,0	81,6	86,2	88,3	83,4	83,5	80,4
Губи	83,3	100	63,6	84,2	66,7	57,1	71,4	82,4	92,9
Тіла матки	87,6	87,1	88,9	84,0	79,5	84,9	86,2	82,9	83,0
Грудної залози	78,8	81,9	77,3	77,6	80	82,2	80,9	83,1	74,3
Яйників	76,0	71,2	82,7	74,0	80	77,5	87,5	81,3	81,4
Шийки матки	74,7	72,0	85,8	88,9	81,8	76,2	70,3	80,2	76,3
Сечового міхура	89,2	83,8	95,1	84,1	87,3	87,1	85,7	83,6	85,5
Простати	85,3	89,6	87,4	87,2	81,5	74,5	83,1	83,2	81,4
Прямої к-ки	77,2	66,3	71,1	74,3	71,5	70,0	69,1	60,2	69,1
Ободової к-ки	75,0	67,8	70,9	67,0	64,2	62,5	65,9	69,7	64,7
Стравоходу	60,0	40,4	38,6	45,0	54,5	50,0	33,9	40,0	44,0
Шлунку	46,5	42,1	35,9	43,8	37	43,2	42,2	36,5	37,0
Легень	38,4	37,0	41,1	39,4	40,2	36,8	43,8	35,6	30,6
Жовчн.міх.і поза-печ.ж.пр.	24,1	18,8	23,9	28,6	26,1	28,2	29,2	12,2	22,2
Підшлункової з-зи	16,7	9,2	8,5	12,7	14,4	12,2	13,2	8,3	7,9

Найбільш охоплені лікуванням:

Радехівський	76,2
Перемишлянський	76,8
Стрийський район	77,4
Буський	84,9

Найменше охоплені лікуванням:

Мостиський	51,5
Турківський	58,5
Сокальський	62,5
Яворівський	63,2

Комплексне та комбіноване лікування отримали **567** вперше виявлених хворих, що становить – **24,9%** (23,6%, 21,6%, 22,5%, 22,9%, 21,3%, у I півріччі 2020-16р.). **Хірургічне лікування** – **1088**, +88 хворих, **47,8%** (65,3%, 54,5%, 52,3%, 48,8% у I півріччі минулих років).

Відмова від лікування у 38 хворих. Протипокази до спецлікування у 25 хворих.

Профільність лікування. У ЛДОРЛДЦ оперувались **56,0%** хворих (минулі роки 58,0%, 62,2%, 60,0%). В онкологічних установах проліковано **63,6%** хворих.

Смертність.

За звітний період **померло 1481 хв.** (863 чол. та 618 жін.). В I півріччі минулих років – 1568, 1670, 1642, 1622 хв. **До 1 року** з моменту встановлення на облік померло – **734 осіб**, що складає **22,5%**. У I півріччі минулих років – 23,2%, 21,2%, 21,0%, 26,5%.

ВИСНОВКИ

1. У першому півріччі 2021 року приріст контингенту склав +3,8% (+2846 хворих). Реєстрація первинних хворих зросла на 108 хворих, але не досягла доковідних рівнів.
2. У структурі захворюваності на злоякісні новоутвори зросла частка грудної залози, простати майже до показників трьохрічної давності, але разом з тим значно зросла занедбаність по вказаних локалізаціях. Захворюваність на рак легень має тенденцію до зниження.
3. Зросла кількість хворих виявлених в III та в IV стадіях і без стадії, відповідно, зросла загальна занедбаність на 21,4%. Відчутно зросла занедбаність вперше виявленого раку шлунку та раку шийки матки.

Як очікувалось минулого року, через зниження минулорічних візуальних форма маємо зростання загальної занедбаності цього року.

4. По окремих локалізаціях:

Грудна залоза:

За цей рік виявили більшість пацієнток з минулих років, тому занедбаність стала вищою (особливо по селу), охоплення лікуванням високе, 78,8%.

Шийка матки:

Далі продовжується недобір пацієнток, по деяких районах за півроку не виявлено жодного випадку. Загальна занедбаність найвища за останні 10 років, 15,3. Вперше занедбаність по селу є нижчою, ніж по області загалом.

Неінвазивний рак виявлено в 42 випадках, що в 2,5 р. менше, ніж до пандемії коронавірусу. Співвідношення до С53 становить 0,46, навіть до онкопревенції блуо 0,51. Фактично в II кварталі 2020-21 р. скринінгова програма не працювала. Це також підтверджується даними цитологічної лабораторії, яка зробила вдвічі менше досліджень.

5. Охоплення спеціальним лікуванням залишилось на рівні попередніх років, 69,7%, але це стосується лише виявлених хворих. Реальна картина буде відрізнятись в негативну сторону.
6. Кількість зареєстрованих смертей від злоякісних новоутворень продовжує зменшуватись, -87 випадків.
7. Зважаючи що пандемія ще триває і перспектив завершитись в найближчий рік немає, потрібно проводити активний скринінг сімейним лікарям щодо онкології, надсилати пацієнткам направлення на мамографію, Пап-тест та інші пріоритетні амбулаторні дослідження по ранньому виявленню раку. Також доцільно проводити навчання сімейних лікарів щодо важливості ранньої діагностики раку.

Заступник генерального директора з оргметодроботи

Михайло Шмідт